

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Besluit van
tot wijziging van het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten in
verband met Verordening (EU) 2019/1238 van het Europees Parlement en de
Raad van 20 juni 2019 inzake een pan-Europees persoonlijk pensioenproduct
(PEPP) (PbEU 2019, L 198) (Besluit uitvoering PEPP-verordening)**

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën van (...), 20xx-0000000000, directie Financiële Markten;

Gelet op Verordening (EU) nr. 2019/1238 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 inzake een pan-Europees persoonlijk pensioenproduct (PEPP) (PbEU 2019, L 198) en de artikelen 1:24, derde lid, 1:25, derde lid, 1:50a, 1:80, aanhef en onderdeel b, 1:81, eerste lid, en 1:94, eerste lid, aanhef en onderdeel h, van de Wet op het financieel toezicht;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van ..., nr. ...);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Financiën van (...), 20xx-0000000000, directie Financiële Markten;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het **Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 wordt na het onderdeel "verordening (EU) nr. 2019/1156 (grensoverschrijdende distributie van beleggingsinstellingen en icbe's)" een onderdeel ingevoegd:

verordening (EU) nr. 2019/1238 (PEPP): Verordening (EU) nr. 2019/1238 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 inzake een pan-Europees persoonlijk pensioenproduct (PEPP) (PbEU 2019, L 198);

B

In artikel 1a wordt na "Dit besluit berust mede op de artikelen" ingevoegd "1:50a, ".

C

In artikel 2, eerste lid, wordt, onder verlettering van de onderdelen aa tot en met ab tot ab tot en met ac, een onderdeel ingevoegd, luidende:

aa. voor verordening (EU) nr. 2019/1238 (PEPP):

1°. ten aanzien van de artikelen 4 tot en met 13, de hoofdstukken III en IV, de artikelen 42 tot en met 44, 45, tweede lid, 48 en 50, zesde lid, de hoofdstukken VII en VIII, artikel 63 en hoofdstuk X: de Autoriteit Financiële Markten;

2°. ten aanzien van de artikelen 41, 45, eerste lid, 46, en 49, tweede en derde lid: de Nederlandsche Bank;

D

Na artikel 2b worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 2c

1. Voordat de Autoriteit Financiële Markten beslist op een aanvraag tot registratie van een paneuropees persoonlijk pensioenproduct als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van verordening (EU) nr. 2019/1238 (PEPP), vraagt zij advies aan de Nederlandsche Bank inzake de beoordeling van de regelingen betreffende de portefeuille- en risicobeheer en administratie met betrekking tot het paneuropese persoonlijke pensioenproduct en de identiteit van de aanvrager indien de aanvrager een onderneming als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel a, b of c, van genoemde verordening is, en, indien van toepassing, de identiteit van de bewaarder, indien de aanvrager een onderneming als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel d, e of f, van genoemde verordening is.

2. De Nederlandsche Bank brengt schriftelijk advies uit binnen zes weken na ontvangst van het verzoek.

3. Indien de Nederlandsche Bank, met inachtneming van artikel 6, vierde lid, van verordening (EU) nr. 2019/1238 (PEPP), adviseert om de aanvraag tot registratie af te wijzen, besluit de Autoriteit Financiële Markten tot afwijzing van de aanvraag.

4. Indien de Autoriteit Financiële Markten besluit tot het afwijzen van de aanvraag op grond van het advies van de Nederlandsche Bank, maakt dat advies deel uit van het besluit.

Artikel 2d

1. De Autoriteit Financiële Markten stelt de Nederlandsche Bank in kennis van het voornemen om op grond van artikel 8, eerste lid, van verordening (EU) nr. 2019/1238 (PEPP) de registratie van een paneuropees persoonlijk pensioenproduct door te halen.

2. De Nederlandsche Bank kan de Autoriteit Financiële Markten adviseren om op grond van artikel 8 van de in het eerste lid genoemde verordening de registratie van een paneuropees persoonlijk pensioenproduct door te halen op een of meer van de volgende gronden:

a. de PEPP-aanbieder heeft, naar later blijkt, bij de aanvraag van de registratie onjuiste of onvolledige gegevens verstrekt, en kennis omtrent de juiste en volledige gegevens zou ertoe hebben geleid dat de Nederlandsche Bank op grond van artikel 2c, tweede lid, had geadviseerd om de aanvraag tot registratie af te wijzen;

- b. de PEPP-aanbieder heeft omstandigheden of feiten verzwegen op grond waarvan, zo zij voor het tijdstip waarop het paneuropese persoonlijke pensioenproduct was geregistreerd zich hadden voorgedaan of bekend waren geweest, de Nederlandsche Bank op grond van artikel 2c, tweede lid, zou hebben geadviseerd om de aanvraag van de registratie af te wijzen;
- c. de PEPP-aanbieder heeft de in het eerste lid genoemde verordening ernstig of stelselmatig geschonden en de Nederlandsche Bank is ervan overtuigd dat er redelijke gronden zijn om aan te nemen dat de schending of schendingen een risico vormen voor de stabiliteit van het financiële stelsel of een deel daarvan in ten minste één lidstaat;
- d. de PEPP-aanbieder of het paneuropese persoonlijke pensioenproduct voldoet niet meer aan de voorwaarden waaronder het paneuropese persoonlijke pensioenproduct is geregistreerd, en de Nederlandsche Bank is ervan overtuigd dat er redelijke gronden zijn om aan te nemen dat dat een risico vormt voor de stabiliteit van het financiële stelsel of een deel daarvan in ten minste één lidstaat.
3. Indien de Nederlandsche Bank op grond van het tweede lid adviseert om de registratie door te halen, besluit de Autoriteit Financiële Markten tot doorhaling.
4. Indien de Autoriteit Financiële Markten besluit tot doorhaling van de registratie op grond van het advies van de Nederlandsche Bank, maakt dat advies deel uit van het besluit.

Artikel 2e

1. De Autoriteit Financiële Markten stelt de Nederlandsche Bank in kennis van het voornemen om op grond van artikel 63, eerste lid, van de verordening (EU) nr. 2019/1238 (PEPP) het op de markt brengen en distribueren van een paneuropees persoonlijk pensioenproduct te verbieden of te beperken.
2. De Nederlandsche Bank kan de Autoriteit Financiële Markten adviseren een op grond van artikel 63, eerste lid, van de in het eerste lid genoemde verordening het op de markt brengen en distribueren van een paneuropees persoonlijk pensioenproduct te verbieden of te beperken op de grond dat redelijkerwijs is aan te nemen dat het paneuropese persoonlijke pensioenproduct een risico vormt voor de stabiliteit van het financiële stelsel of een deel daarvan in ten minste een lidstaat, indien is voldaan aan artikel 63, eerste lid, onderdelen b tot en met d.
3. Indien de Nederlandsche Bank op grond van het tweede lid de Autoriteit Financiële Markten adviseert om te besluiten tot het verbieden of beperken van het op de markt brengen en distribueren van een paneuropees persoonlijk pensioenproduct, verbiedt of beperkt de Autoriteit Financiële Markten het op de markt brengen en distribueren van een paneuropees persoonlijk pensioenproduct.
4. Indien de Autoriteit Financiële Markten besluit tot het verbieden of beperken van het op de markt brengen en distribueren van een paneuropees Europees persoonlijk pensioenproduct naar aanleiding van een advies van De Nederlandsche Bank, maakt dat advies deel uit van het besluit.

E

Artikel 3, eerste lid, komt te luiden:

1. De Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening wordt aangewezen als orgaan als bedoeld in:
- a. artikel 11, eerste lid, van verordening (EG) nr. 924/2009 (grensoverschrijdende betalingen);

- b artikel 12 van verordening (EU) nr. 260/2012 (betaaldiensten);
- c. artikel 15 van verordening (EU) nr. 2015/751 (afwikkelingsvergoedingen voor op kaarten gebaseerde betalingstransacties);
- d. artikel 51 van verordening (EU) nr. 2019/1238 (PEPP).

F

Aan artikel 7 wordt, onder vervanging van de punt aan het slot door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

- i. verordening (EU) nr. 2019/1238 (PEPP).

G

In bijlage 1 wordt na het onderdeel "Verordening (EU) nr. 2019/1156 (grensoverschrijdende distributie van beleggingsinstellingen en icbe's)" een onderdeel ingevoegd, luidende:

Verordening (EU) nr. 2019/1238 (PEPP):

- Artikel 5, eerste lid
- Artikel 18, eerste tot en met derde lid
- Artikel 19, eerste lid, eerste en tweede zin, tweede lid, derde, vierde en vijfde zin
- Artikel 20, eerste lid, eerste, tweede en derde zin, derde, vierde, vijfde en zesde lid, eerste en tweede zin
- Artikel 20, eerste lid, tweede en derde zin, derde, vierde en vijfde en zesde lid, eerste en tweede zin
- Artikel 21, eerste, tweede en zesde lid, eerste zin
- Artikel 24, eerste en tweede zin
- Artikel 25, eerste lid, eerste, derde, vierde, vijfde en zesde zin
- Artikel 26, derde lid, eerste, tweede en derde zin, vierde en vijfde lid, eerste en tweede zin, zesde, zevende, achtste en negende lid, eerste en tweede zin
- Artikel 27, eerste lid, eerste en tweede zin, tweede en derde lid
- Artikel 28, eerste, tweede en derde lid
- Artikel 29, eerste en tweede zin
- Artikel 30, eerste lid, eerste en tweede zin
- Artikel 31, vijfde lid
- Artikel 33, eerste lid
- Artikel 34, eerste lid, eerste en tweede zin, tweede lid, eerste en tweede alinea, eerste en tweede zin
- Artikel 35, eerste lid, eerste en tweede zin, tweede tot en met zesde lid
- Artikel 36, eerste lid
- Artikel 37, eerste lid
- Artikel 38, eerste lid en tweede lid, eerste en tweede zin
- Artikel 39
- Artikel 40, eerste lid, eerste en tweede zin, tweede tot en met zesde en achtste lid
- Artikel 41, eerste lid
- Artikel 42, tweede lid, derde en vijfde lid
- Artikel 44, eerste lid, eerste zin, en tweede lid
- Artikel 45, eerste lid, tweede zin en tweede lid
- Artikel 48, eerste en tweede lid
- Artikel 50, eerste tot en met vijfde lid

Artikel 52, eerste lid, eerste zin, tweede alinea, eerste en tweede zin, derde alinea, eerste en tweede zin

Artikel 53, eerste, derde tot en met vijfde lid

Artikel 54, eerste, tweede en derde lid, eerste en derde zin, en vierde lid

Artikel 55, eerste lid

Artikel 56, eerste lid, eerste, tweede en derde zin, tweede lid, eerste en tweede zin

Artikel 67, tweede lid, onderdeel a

H

In bijlage 1 wordt na het onderdeel "Verordening (EU) nr. 2019/1156 (grensoverschrijdende distributie van beleggingsinstellingen en icbe's)" een onderdeel ingevoegd, luidende:

Verordening (EU) nr. 2019/1238 (PEPP):

Artikel	Boetecategorie:
5, eerste lid	3
18, eerste, tweede en derde lid	3
19, eerste lid, eerste en tweede zin, tweede lid, tweede tot en met vijfde zin	3
20, eerste lid, eerste, tweede en derde zin, vierde, vijfde en zesde lid, eerste en tweede zin	3
21, eerste, tweede en zesde lid, eerste zin	3
24, eerste en tweede zin	3
25, eerste lid, eerste, derde, vierde, vijfde en zesde zin	3
26, eerste en tweede lid, eerste en tweede zin, derde lid, eerste, tweede en derde zin, vierde en vijfde lid, eerste en tweede zin, zesde, zevende, achtste en negende lid, eerste en tweede zin	3
26, zesde, zevende, achtste en negende lid, eerste en tweede zin	3
27, eerste lid, eerste en tweede zin, tweede en derde lid	3
28, eerste, tweede en derde lid	3
29, eerste en tweede zin	3
30, eerste lid, eerste en tweede zin	3
31, vijfde lid	3
33, eerste lid	3
34, eerste lid, eerste en tweede zin, tweede lid, eerste en tweede alinea, eerste en tweede zin	3
34, derde, vierde en zesde lid, eerste zin	3
35, eerste lid, eerste en tweede zin, tweede tot en met zesde lid	3
36, eerste lid	3
37, eerste lid	3
38, eerste en tweede lid, eerste en tweede zin	3
39	3
40, eerste lid, eerste en tweede zin, tweede tot en met zesde en achtste lid	3
41, eerste lid	3
42, tweede, derde en vijfde lid	3

44, eerste lid, eerste zin, en tweede lid	3
45, eerste lid, tweede zin, en tweede lid	3
48, eerste en tweede lid	3
50, eerste tot en met vijfde lid	3
52, eerste lid, eerste zin, tweede alinea, eerste en tweede zin, derde alinea, eerste en tweede zin, derde lid, eerste zin, vierde lid, eerste, tweede en derde zin,	3
53, eerste, derde tot en met lid	3
54, eerste lid, tweede lid en derde lid, eerste en derde zin, en vierde lid	3
55, eerste lid	3
56, eerste lid, eerste en tweede zin, en tweede lid, eerste en tweede zin	3
67, tweede lid, onderdeel a	3

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

ARTIKEL III

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit uitvoering PEPP-verordening.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Financiën,

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

§ 1. Inleiding

Het thans voorliggende besluit wijzigt het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten (hierna: het besluit), en geeft uitvoering aan Verordening (EU) nr. 2019/1238 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 inzake een pan-Europees persoonlijk pensioenproduct (PEPP) (PbEU 2019, L 198) (hierna ook: de verordening). In dit besluit worden drie onderwerpen geregeld: (1) het aanwijzen van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de Nederlandsche Bank (DNB) als de bevoegde autoriteiten in de zin van de verordening, (2) het aanwijzen van het Klachteninstituut financiële dienstverlening (Kifid) als het orgaan voor geschillenbeslechting, (3) het noemen van de artikelen in de verordening op overtreding waarvan een bestuursrechtelijke boete kan worden opgelegd, en de bestuursrechtelijke sancties of maatregelen die kunnen worden opgelegd, waaronder de last onder dwangsom en de publicatie van overtredingen, voor zover dat niet op grond van de reeds bestaande regelgeving mogelijk is.

Tenzij hieronder anders wordt vermeld, wordt met de artikelnummers verwezen naar de artikelnummers in de verordening.

§ 2. Hoofdpunten van de verordening

De Pan-Europees Persoonlijk Pensioenproduct (PEPP)-verordening strekt tot productregulering voor individueel pensioensparen. Aanbieders van pensioenproducten in de derde pijler kunnen vrijwillig gebruik maken van het label PEPP, mits ze hun pensioenproduct vormgeven conform de in de verordening uitgewerkte gestandaardiseerde productkenmerken. Tot deze gestandaardiseerde productkenmerken behoren onder andere bepaalde informatieverplichtingen jegens de spaarder en er worden eisen gesteld op het gebied van het beleggingsbeleid en kosten. Daarnaast dient een aanbieder, na toetsing door de nationale toezichthouder, geregistreerd te zijn in een openbaar register van erkende aanbieders. Een PEPP kan worden aangeboden door verzekeraars, banken, pensioeninstellingen (voor zover die volgens het nationale recht bevoegd zijn en onder toezicht staan om persoonlijke pensioenproducten aan te bieden), beleggingsinstellingen en beleggingsondernemingen. Aanbieders kunnen een PEPP in de gehele Europese Unie aanbieden. Een spaarder kan bij verhuizing naar een andere lidstaat het sparen binnen een PEPP voortzetten.

§ 3. Verhouding Nederlandse bevoegde autoriteiten - EIOPA

Alvorens enkele opmerkingen te maken over toekenning van bevoegdheden aan de AFM en DNB, wordt kort ingegaan op de systematiek op dit punt van de verordening. Artikel 5 van de verordening bepaalt dat een PEPP alleen dan kan worden ontwikkeld en gedistribueerd indien de Europese Verzekerings- en Pensioenautoriteit (hierna: EIOPA, de afkorting voor de gebruikelijke Engelse benaming "European Insurance and Occupational Pension Authority") deze heeft geregistreerd. Een aanvraag voor registratie wordt niet gericht aan EIOPA maar aan de nationale bevoegde autoriteiten, in het geval van Nederland de AFM (zie daarover hieronder, paragraaf 4). De AFM beslist of een PEPP

kan worden geregistreerd. De AFM beslist alleen dan positief op een aanvraag indien de aanbieder van het PEPP daarvoor in aanmerking komt (artikel 6, vierde lid, van de verordening). De AFM deelt de positieve beslissing op een aanvraag mee aan EIOPA, die daarop het PEPP registreert.

De AFM kan eveneens besluiten tot het doorhalen van de registratie van een PEPP, onder andere wanneer de aanvrager de registratie heeft verkregen door middel van valse of misleidende verklaringen of op enige andere onregelmatige werkwijze, en wanneer, kort gezegd, de PEPP-aanbieder de verordening overtreedt (artikel 8 van de verordening). De AFM kan de registratie niet zelf doorhalen, maar deelt het besluit tot doorhaling mee aan EIOPA, die vervolgens de registratie doorhaalt.

Of een PEPP mag worden aangeboden hangt af van een registratie, die als een formele handeling zou kunnen worden beschouwd en het antwoord op de vraag of die registratie wordt uitgevoerd, hangt op haar beurt weer af van een materieel besluit dat wordt genomen door een ander dan degene die registreert: de AFM neemt het materiële besluit, en EIOPA registreert. Tegen het besluit van de AFM staan op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) rechtsmiddelen open. Het beroep of bezwaar schorst niet de werking van het besluit tot doorhaling; er is geen aanleiding om gebruik te maken om de mogelijkheid die artikel 6:16 Awb biedt om anders te bepalen. De AFM kan aan EIOPA mededelen dat er een rechtsmiddel is ingesteld tegen haar besluit. Het is aan EIOPA om te beslissen of zij hieraan consequenties verbindt. Zij kan tot doorhaling overgaan maar zij kan ook de beslissing van de bestuursrechter afwachten. Wanneer zij tot doorhaling overgaat en vervolgens het besluit van de AFM wordt vernietigd, deelt de AFM dat mee aan EIOPA, waarop EIOPA de doorhaling ongedaan maakt.

§ 4. Bevoegdheden van de AFM en DNB

Algemeen

Zoals ook uit artikel 63, eerste lid, onderdeel a, van de verordening blijkt, geeft de verordening regels ter bescherming van zowel spaarders en het ordelijk functioneren van financiële markten als de stabiliteit van het financiële stelsel. Daarom wordt in het thans voorliggende besluit voor bepaalde artikelen de AFM aangewezen als de bevoegde toezichthouder, en voor bepaalde andere artikelen DNB. Voor de systematiek is aansluiting gezocht bij de wijze waarop ter uitvoering van EMIR bevoegdheden zijn toegekend aan de AFM en DNB.¹ Anders dan in EMIR, heeft het merendeel van de artikelen in de PEPP-verordening eerder betrekking op de bescherming van de spaarders en het ordelijk functioneren van de financiële markten dan op de stabiliteit van het financiële stelsel. Daarom ligt het voor de hand om de AFM aan te wijzen als de voornaamste toezichthouder, maar op het prudentiële terrein speelt DNB een belangrijke rol.

In de verordening worden drie bevoegdheden genoemd die aan nationale autoriteiten moeten worden toegekend:

- de bevoegdheid om te besluiten op de aanvraag van een registratie;
- de bevoegdheid om te besluiten tot het doorhalen van een registratie; en

¹ Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 inzake otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters (PbEU 1012, L 201).

- de bevoegdheid om te besluiten tot het verbieden of het beperken van het op de markt brengen en het distribueren van een paneuropees persoonlijk pensioenproduct.

In alle drie de gevallen neemt de AFM het besluit. Dat volgt uit een aanvulling van artikel 2 van het Besluit, waarin de AFM wordt aangewezen als de bevoegde autoriteit voor wat betreft onder andere de artikelen 6 (registratie), 8 (doorhalen registratie) en 63 (verbod en beperking) van de verordening.

Vooraf wordt voor de goede orde opgemerkt dat met het noemen van afwijzingsgronden in het Besluit niet is beoogd te bepalen op welke gronden een registratie kan worden afgewezen of doorgehaald of een verbod of beperking kan worden opgelegd. Dat is immers al bepaald in de verordening en behoeft derhalve in het Besluit niet te worden geregeld, en dat is ook niet toegestaan. Beoogd is slechts te bepalen voor welke afwijzingsgronden DNB bevoegd is om een bindend advies te geven.

Registratie

De AFM wordt aangewezen als de toezichthouder die bevoegd is om te besluiten op de aanvraag van een registratie. Zij dient advies te vragen aan DNB over bepaalde aspecten. In de eerste plaats betreft dat de regelingen betreffende portefeuille- en risicobeheer en administratie met betrekking tot het paneuropese persoonlijke pensioenproduct. DNB kijkt bij haar advies omtrent het portefeuille- en risicobeheer en administratie naar het paneuropese persoonlijke pensioenproduct. Deze regeling beoogt geen wijziging te brengen in de bevoegdheidsverdeling tussen DNB en de AFM m.b.t. de het toezicht op de aanvragers zelf. In de tweede plaats geldt dat de aanvrager en, indien van toepassing, de bewaarder een onderneming is waarop DNB reeds toezicht houdt; het ligt daarom voor de hand dat DNB over hun identiteit adviseert. Dit is het geval bij banken, verzekeraars en instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

DNB kan alleen over deze twee aspecten adviseren. DNB kan haar advies niet baseren op een andere grond dan die dat bedoelde informatie wel of niet voldoet aan de verordening. DNB kan positief en negatief adviseren. Wanneer zij negatief adviseert, wijst de AFM de aanvraag af, ongeacht of is voldaan aan de eisen van het gedragstoezicht. Wanneer DNB positief adviseert, moet de AFM nog steeds negatief te beslissen op de aanvraag wanneer de grond aanwezig is dat informatie betreffende andere onderwerpen dan die betreffende de regelingen betreffende portefeuille- en risicobeheer en administratie met betrekking tot het paneuropese persoonlijke pensioenproduct niet voldoet aan de verordening. Het moet dan gaan om de standaardbepalingen van de overeenkomst betreffende het paneuropese persoonlijke pensioenproduct die aan de spaarders zullen worden voorgesteld, of de essentiële informatie, bedoeld in artikel 26 van genoemde verordening, of om de identiteit van de aanvrager en, indien van toepassing, de identiteit van de bewaarder, indien deze onder toezicht van de AFM staan.

Er wordt op gewezen dat artikel 6, vierde lid, van de verordening bepaalt dat de bevoegde autoriteiten een besluit nemen tot registratie indien, onder andere, de met de aanvraag ingediende informatie en documenten voldoen aan de verordening. Bedoeld is dat de inhoud van de informatie en van de documenten moet voldoen aan de verordening.

Doorhalen van een registratie

De verordening maakt onderscheid tussen enerzijds het doorhalen van de registratie (artikel 8) en anderzijds het verbieden of beperken van het op de markt brengen en het distribueren van een paneuropees persoonlijk pensioenproduct (artikel 63). Eerst wordt ingegaan op het doorhalen van de registratie.

De AFM wordt aangewezen als de toezichthouder die bevoegd is tot het besluiten tot doorhalen van de registratie. Zij kan dat doen zonder advies van DNB wanneer er sprake is van een schending van de verordeningsbepalingen waarvoor de AFM verantwoordelijk is. Wel dient zij DNB in kennis te stellen van het voornemen om de registratie door te halen.

DNB kan adviseren om de registratie door te halen op een grond, genoemd in artikel 8, eerste lid, van de verordening, voor zover het betreft verordeningsbepalingen op de naleving waarvan DNB toezicht houdt. Dat betekent dat DNB tot doorhaling kan adviseren indien de PEPP-aanbieder de registratie heeft verkregen - in de woorden van artikel 8, eerste lid, van de verordening - door middel van valse verklaringen of op enige andere onregelmatige wijze met betrekking tot een onderwerp waarover DNB in het kader van de registratie-aanvraag om advies is gevraagd. Voorts kan DNB tot doorhaling adviseren omdat de PEPP-aanbieder de verordening ernstig of stelselmatig heeft geschonden, doch uitsluitend voor zover het artikelen zijn op de naleving waarvan DNB toezicht houdt; deze artikelen worden genoemd in artikel 2c van het Besluit. Tot slot kan DNB tot doorhaling adviseren indien de PEPP-aanbieder of het PEPP niet meer voldoet aan de voorwaarden waaronder de registratie is verleend, doch ook hier geldt dat DNB alleen kan adviseren met betrekking tot de onderwerpen waarvoor zij bevoegd is. Wanneer DNB adviseert om te besluiten de registratie door te halen, besluit de AFM tot doorhaling. Wanneer DNB niet adviseert om de registratie door te halen, moet de AFM alsnog besluiten om de registratie door te halen wanneer een niet-prudentieel vereiste wordt geschonden. Het moet dan wel gaan om een vereiste dat wordt genoemd in artikel 8, eerste lid, van de verordening.

Verbieden of beperken van het op de markt brengen en het distribueren van een paneuropees persoonlijk pensioenproduct

De AFM wordt aangewezen als de toezichthouder die bevoegd is tot het besluiten tot het verbod of de beperking. De AFM kan dat doen zonder advies van DNB wanneer het verbod is gegrond op een schending van een verordeningsbepaling op de naleving waarvan de AFM toezicht houdt. De verordening noemt limitatief de gronden op waarop een dergelijk verbod kan worden gegeven. De grond vanuit het oogpunt van het gedragstoezicht is dat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het paneuropese persoonlijke pensioenproduct een significante of terugkerende reden tot bezorgdheid over de bescherming van de spaarders vormt of een risico vormt voor het ordelijk functioneren en de integriteit van de financiële markten in ten minste een lidstaat. Wanneer de AFM het op de markt brengen en het distribueren van een paneuropees persoonlijk pensioenproduct voornemens is op deze grond te verbieden, stelt zij DNB van dat voornemen in kennis.

DNB kan de AFM adviseren tot een dergelijk verbod of beperking op de prudentiële grond dat redelijkerwijs is aan te nemen dat het paneuropese persoonlijke pensioenproduct een risico vormt voor de stabiliteit van het financiële stelsel of een deel

daarvan in ten minste een lidstaat. DNB kan dat alleen dan adviseren wanneer tevens is voldaan aan artikel 63, eerste lid, onderdelen b tot en d, van de verordening met betrekking tot de door DNB geadviseerde maatregel. Dit betekent dat DNB alleen dan kan adviseren wanneer de maatregel evenredig is als rekening wordt gehouden met de aard van de vastgestelde risico's. De enige risico's met betrekking waartoe DNB bevoegd is, liggen op het prudentiële terrein. DNB kan dan ook alleen dan adviseren tot een maatregel wanneer die maatregel evenredig is met hetgeen waarop het prudentiële toezicht is gericht: de soliditeit van de PEPP-aanbieder en de stabiliteit van het financiële stelsel. Artikel 63, eerste lid, onderdeel b, noemt nog andere factoren waarmee rekening moet worden gehouden bij de beoordeling of een maatregel evenredig is: het kennisniveau van de betrokken PEPP-spaarders en het te verwachten effect van de maatregel op de PEPP-spaarders die een PEPP-overeenkomst hebben gesloten. Deze factoren liggen niet op prudentieel terrein. Wanneer de geadviseerde maatregel evenredig is wanneer rekening wordt gehouden met de soliditeit van de PEPP-aanbieder en de stabiliteit van het financiële stelsel, is het oordeel of de maatregel ook evenredig is wanneer rekening wordt gehouden met bijvoorbeeld het kennisniveau van de betrokken PEPP-spaarders, niet van belang. Op grond van artikel 63, tweede lid, onderdeel c, moet de bevoegde autoriteit de bevoegde autoriteiten in andere lidstaten die een aanzienlijk effect kunnen ondervinden, raadplegen. Dit betekent dat DNB de prudentiële toezichthouders in de desbetreffende lidstaten moet raadplegen alvorens aan de AFM te adviseren. Ook moet DNB beoordelen of de geadviseerde maatregel geen discriminerend effect heeft op diensten of activiteiten die vanuit een andere lidstaat worden verricht: artikel 63c, tweede lid, onderdeel d.

Overigens geldt omgekeerd dat, wanneer de AFM voornemens is te besluiten tot een verbod of beperking wegens een risico dat op haar toezichtsterrein ligt, bijvoorbeeld het ordelijk functioneren van financiële markten, en zij heeft geoordeeld dat de maatregel evenredig is, het niet relevant is of de maatregel ook vanuit prudentieel oogpunt evenredig is. Wanneer DNB op die grond adviseert om het op de markt brengen en het distribueren van een paneuropees en persoonlijk pensioenproduct te verbieden of te beperken, verbiedt onderscheidenlijk beperkt de AFM dat.

In alle drie de gevallen (registratie, doorhalen van de registraties, verbod of beperking) maakt het advies van DNB, indien gegeven, deel uit van het besluit van de AFM. Dat heeft als consequentie dat ook tegen het advies bestuursrechtelijk beroep en bezwaar openstaan.

Voor de behandeling van de aanvraag van registratie kan de AFM een vergoeding van de aanvrager vragen. Daartoe zal de Regeling bekostiging financieel toezicht eenmalige handelingen worden aangevuld.

§ 5. Lidstaatopties

De verordening kent een aantal bepalingen waarin lidstaatopties zijn opgenomen of waarbij de werkingssfeer van de verordening afhangt van nationale wetgeving.

Artikel 37, derde lid, van de verordening bevat een lidstaatoptie. Met betrekking daartoe wordt het volgende opgemerkt. De PEPP verordening schrijft voor dat een PEPP-overzicht wordt opgesteld en jaarlijks wordt verstrekt aan deelnemers. In het PEPP-

overzicht verschaft de PEPP-aanbieder of PEPP-distributeur de PEPP-spaarder gepersonaliseerde pensioenprojecties. De projecties zijn gebaseerd op aannames die zijn opgesteld door EIOPA in overleg met de Europese Centrale Bank (ECB) en bevoegde autoriteiten (artikel 36, tweede lid). Lidstaten krijgen in artikel 37, derde lid, de optie om van PEPP aanbieders te verlangen dat zij de PEPP-spaarders aanvullende pensioenprojecties verstrekken waarbij de regels ter bepaling van de aannames worden vastgesteld door de respectieve lidstaten, zodat PEPP-spaarders het PEPP kunnen vergelijken met nationale producten. Het zou te ver gaan om in het Besluit dit van PEPP-aanbieders of PEPP-distributeurs te verlangen. Binnen Nederland mogen PEPP-aanbieders of PEPP-distributeurs kiezen of zij naast de voorgeschreven pensioenprojecties (gebaseerd op de aannames die Europees worden opgesteld) ook nationale pensioenprojecties op het PEPP-overzicht aanbieden. Deze nationale projecties hebben als voordeel dat zij vergelijkbaar zijn met de pensioenprojecties die te vinden zijn op het Uniform Pensioenoverzicht en op www.mijnpensioenoverzicht.nl. Er wordt dus geen gebruik gemaakt van deze lidstaatoptie.

Artikel 54 van de verordening biedt lidstaten ruimte om alternatieve kostenplafonds te bepalen. De totale vergoedingen en kosten die de overdragende PEPP-aanbieder de aan de PEPP-spaarder in rekening brengt voor het afsluiten van de bij hem aangehouden PEPP-rekening, zijn beperkt tot de daadwerkelijke administratieve kosten die door de PEPP-aanbieder zijn gemaakt. Deze kosten mogen ten hoogste 0,5% bedragen van de aan de ontvangende PEPP-aanbieder over te dragen overeenkomstige bedragen of geldwaarde van de activa in natura. Voor bedoelde vergoedingen en kosten mogen de lidstaten een lager percentage vaststellen. Wanneer de PEPP-aanbieder de PEPP-spaarders toestaat om vaker naar een andere PEPP-aanbieder over te stappen, mogen de lidstaten hiervoor een ander percentage vaststellen. Er is voor gekozen om geen invulling te geven aan de mogelijkheid die de verordening biedt om de kostenplafonds nader in te vullen. Het verlagen van dit kostenplafond kan het voor aanbieders minder aantrekkelijk maken om klanten de mogelijkheid te bieden om over te stappen van aanbieder.

Voorts is een lidstaatoptie opgenomen in artikel 58, derde lid, van de verordening. Lidstaten kunnen maatregelen nemen om bepaalde vormen van uitbetaling te begunstigen. Deze maatregelen kunnen kwantitatieve beperkingen op betalingen op basis van vaste bedragen omvatten om de andere vormen van uitbetaling te bevorderen. Lidstaten kunnen vaststellen onder welke voorwaarden verleende voordelen en stimulansen aan hen moeten worden terugbetaald. In Nederland zullen enkel de voorwaarden voor fiscale facilitering leidend zijn. De belastingheffing in Nederland ten aanzien van PEPP zal plaatsvinden volgens de bestaande fiscale wetgeving voor reeds bestaande, vergelijkbare persoonlijke pensioenproducten. Nederland geeft ook geen uitvoering aan de aanbeveling van de Europese Commissie, waarin het lidstaten oproept een PEPP hetzelfde belastingvoordeel te geven als een binnenlands derde pijler product, ook als een PEPP niet aan alle voorwaarden voor fiscale facilitering in de betreffende lidstaat voldoet. Nederland hecht eraan dat voor PEPP's de fiscale behandeling gelijk is aan binnenlandse derde pijler producten.

§ 6. Handhaving door middel van last onder dwangsom

In de bijlage, bedoeld in artikel 4 van het Besluit, worden de artikelen uit de verordening opgenomen ten aanzien waarvan een last onder dwangsom kan worden opgelegd, wanneer deze bepalingen worden overtreden. Hiermee wordt in de eerste plaats artikel 67, eerste lid, en meer in het bijzonder derde lid, onderdeel b, van de verordening geïmplementeerd.

De opsomming van de artikelen op overtreding waarvan aan boete kan worden opgelegd, is identiek aan de opsomming van de artikelen op overtreding waarvan een last onder dwangsom kan worden opgelegd. Voor een toelichting op het opnemen van de artikelen uit de verordening op overtreding waarvan een last onder dwangsom kan worden opgelegd, wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting op het opnemen van dezelfde artikelen op overtreding waarvan een boete kan worden opgelegd.

§ 7. Handhaving door middel van bestuurlijke boete

De in de verordening genoemde artikelen op overtreding waarvan een bestuurlijke boete moet kunnen worden opgelegd worden toegevoegd aan de bijlage, bedoeld in artikel 5 van het Besluit. De artikelen worden in de artikelsgewijze toelichting toegelicht. De verordening maakt geen onderscheid naar de maximale zwaarte van de bestuurlijke boete tussen de artikelen.

Artikel 67, derde lid, onderdeel d, noemt de sanctie van het opleggen van een bestuursrechtelijke maximumboete van ten minste € 5.000.000. Dit onderdeel differentieert niet naar gelang de belangrijkheid van de bepaling: op de overtreding van alle bepalingen moet een boete van € 5.000.000 worden gesteld. In de artikelsgewijze toelichting wordt voor een beperkt aantal artikelen uiteengezet wat de precieze gevolgen zijn van de strafbaarstelling

§ 8. Overige bestuursrechtelijke sancties en maatregelen

In artikel 67, derde lid, worden zeven sancties genoemd die in ieder geval moeten kunnen worden opgelegd. Voor een groot deel komen deze sancties overeen met de sancties die worden genoemd in artikel 30 van de verordening marktmisbruik² en de SFTR³, zodat kan worden aangesloten bij de uitvoering van die verordeningen.

De eerste sanctie is een publieke verklaring waarin, overeenkomstig artikel 69, de identiteit van de natuurlijke persoon of rechtspersoon en de aard van de inbreuk worden vermeld. Op grond van artikel 1:94, eerste lid, aanhef en onderdeel h, Wft kan de toezichthouder met een openbare verklaring een overtreding en de naam van de overtreder openbaar maken bij een overtreding van een voorschrift waarvoor dit ter uitvoering van een bindende EU-rechtshandeling bij algemene maatregel van bestuur is

² Verordening (EU) Nr. 596/2014 betreffende marktmisbruik en houdende intrekking van Richtlijn 2003/6/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijnen 2003/124, 2003/125/EG en 2004/72/EG van de Commissie (PbEU 2014, L 173).

³ Verordening (EU) 2015/2365 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende transparantie van effectenfinancieringstransacties en van hergebruik en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PbEU 2015, L 337).

bepaald. Van de grondslag die dit artikel biedt, wordt gebruik gemaakt om in artikel 7 van het Besluit de PEPP-verordening te noemen.

De tweede sanctie die wordt genoemd in artikel 67, derde lid, is een bevel waarmee de natuurlijke persoon of rechtspersoon wordt gelast de gedraging te staken en niet meer te herhalen. De AFM en DNB, en in voorkomend geval de ECB, hebben reeds op grond van artikel 1:75 Wft, in samenhang met artikel 1:3a, de bevoegdheid om een aanwijzing te geven in verband met een overtreding van een EU-verordening. Dat behoeft geen aparte uitvoering. Doordat de PEPP-verordening wordt genoemd in artikel 2 van het Besluit, is uitvoering gegeven aan artikel 67, derde lid, onderdeel b. Wordt aan de aanwijzing geen gevolg gegeven, dan kan een last onder dwangsom worden opgelegd in gevallen, genoemd in bijlage I.

Als derde sanctie noemt artikel 67, derde lid, in onderdeel c, een tijdelijk verbod voor een lid van een leidinggevend, toezichthoudend of bestuurlijk orgaan van de financiële onderneming of een andere natuurlijke persoon die verantwoordelijk wordt gehouden, om leidinggevende functies in dergelijke ondernemingen uit te voeren. Dat deze sanctie kan worden opgelegd volgt reeds uit artikel 1:87, eerste lid, Wft, in samenhang met het noemen van de artikelen in het Besluit, op overtreding waarvan een boete kan worden gesteld, en behoeft dus niet apart te worden bepaald.

Artikel 67, derde lid, onderdeel f, bevat een bepaling met betrekking tot boetes die kunnen worden opgelegd aan natuurlijke personen. Dat behoeft geen aparte uitvoering; dat is reeds geregeld in artikel 1:81 Wft, dat ook voor natuurlijke personen geldt. De maximumboete is hoger dan het minimum van € 700.000, het bedrag dat wordt voorgeschreven in artikel 67, derde lid, onderdeel f. Daardoor voldoet het Nederlandse recht reeds aan het maximumbedrag van ten minste € 700.000.

Tot slot bepaalt artikel 67, derde lid, onderdeel g, dat een bestuursrechtelijke boete moet kunnen worden opgelegd van ten minste tweemaal het bedrag van het aan de inbreuk ontleende voordeel indien dat kan worden bepaald, zelfs indien dat bedrag de maximumbedragen onder respectievelijk d, e of f overschrijdt. Dat behoeft geen aparte uitvoering: in artikel 1:83 is bepaald dat een bestuursrechtelijke boete kan worden opgelegd van ten hoogste driemaal het bedrag van het voordeel dat met de overtreding is verkregen.

§ 9. Klachtenprocedure en geschillenprocedure

Artikel 50, eerste lid, schrijft voor dat PEPP-aanbieders en PEPP-distributeurs procedures voor de afhandeling van klachten van PEPP-cliënten opzetten. Daarnaast bevat artikel 51 de opdracht aan de lidstaten om ook in buitengerechtelijke geschillenbeslechting te voorzien. Met het oog hierop wordt in artikel 3 van het Besluit Kifid ook voor de PEPP-verordening als geschillenbeslechtingsinstantie aangewezen.

§ 10. Overige opmerkingen

Een aanbieder moet op grond van artikel 2, onderdeel 15, van de verordening gemachtigd zijn om een PEPP aan te bieden. De verordening bepaalt dat instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBPV's) die beschikken over een vergunning of zijn geregistreerd overeenkomstig de IBPV-richtlijn en die op grond van het nationale recht

gemachtigd zijn en onder toezicht staan om ook persoonlijke pensioenproducten aan te bieden, de registratie van een PEPP kunnen aanvragen. In dit verband wordt erop gewezen dat Nederlandse IBPV's op grond van de Pensioenwet en de Wet op het financieel toezicht niet gemachtigd zijn om persoonlijke pensioenproducten aan te bieden, en dus niet in aanmerking komen voor het aanbieden van een PEPP.

Tot slot: de AFM zal invulling geven aan de publicatie van nationale bepalingen, door op haar website te verwijzen naar relevante informatie ten aanzien van accumulatie en decumulatie.

§ 11 Uitvoeringskosten

PM

§ 12. Openbare consultatie

PM

Artikelsgewijs

ARTIKEL I

A

De PEPP-verordening wordt toegevoegd aan de opsomming verordeningen die in artikel 1 van het Besluit worden gedefinieerd.

B

De artikelen inzake de verdeling van de bevoegdheden over de AFM en DNB berusten op artikel 1:50a van de wet. Dit artikel is niet genoemd in artikel 1a van het besluit. Daarom wordt dit artikel toegevoegd aan de opsomming in artikel 1a.

C

In artikel 2 van het Besluit wordt de AFM aangewezen als de toezichthouder die toezicht houdt op de naleving van de artikelen uit de verordening betreffende de bescherming van spaarders en het ordelijk functioneren van financiële markten. DNB wordt aangewezen als de toezichthouder die toezicht houdt op de artikelen in de verordening die betrekking hebben op prudentiële vereisten en de stabiliteit van het financiële stelsel.

D

De nieuwe artikelen 2c, 2d en 2e van het Besluit regelen de afstemming tussen de AFM en DNB bij de besluitvorming. Artikel 2c betreft afstemming bij het besluit van de AFM ingevolge artikel 6, eerste lid, van de PEPP-verordening op de aanvraag van registratie, artikel 2d de afstemming bij het besluit tot het doorhalen van de registratie, en artikel 2e de afstemming bij het besluit tot het beperken of verbieden van het op de markt brengen en het distribueren van een PEPP. Zie over de registratie, de doorhaling van een

registratie en het verbod het algemene gedeelte van deze toelichting. Nadrukkelijk wordt opgemerkt dat artikel 2 de hoofdregel is, waarin de AFM wordt aangewezen als de toezichthouder die beslist op de aanvraag van een registratie. De verhouding tussen enerzijds artikel 2 en anderzijds de artikelen 2c tot en met 2e is dat in laatstgenoemde artikelen slechts wordt bepaald wanneer DNB een bindend advies kan geven. DNB kan slechts adviseren tot doorhaling van de registratie op een grond met betrekking waartoe zij bevoegd is. Met het tweede lid wordt artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdelen b, c en d van de verordening geïmplementeerd. Voor de formulering is aansluiting gezocht bij artikel 1:104, eerste lid, onderdelen b, c en d van de wet, en artikel 63, eerste lid, van de verordening. Wanneer DNB het advies geeft, neemt de AFM op grond van artikel 2 het besluit.

Voor de goede orde wordt herhaald dat in artikel 2d beoogd is slechts te bepalen voor welke doorhalingsgronden DNB bevoegd is om een bindend advies te geven, en niet om nog eens de doorhalingsgronden te noemen, want die zijn reeds in de verordening bepaald. Voor de formulering van de adviesgronden is weliswaar aansluiting gezocht bij de formulering van de doorhalingsgronden in artikel 8, eerste lid, onderdelen b tot en met d, maar inhoudelijk dienen zij daarmee niet te worden verward.

E

In artikel 3 wordt Kifid aangewezen als het orgaan waarbij klachten als bedoeld in artikel 51 van de verordening (EU) nr. 2019/1238 (PEPP) kunnen worden ingediend. Voor de leesbaarheid wordt artikel 3, eerste lid, opnieuw vastgesteld en ingedeeld in onderdelen.

F

In artikel 7 van het Besluit wordt de PEPP-verordening toegevoegd. Dat heeft als gevolg dat de toezichthouder, in dit geval de AFM, in geval van een overtreding van de artikelen in de verordening, een waarschuwing of verklaring als bedoeld in artikel 1:94 Wft kan publiceren.

G en H

Aan bijlagen 1 en 2 van het Besluit wordt een aantal artikelen van de verordening toegevoegd. Het gevolg daarvan is dat op overtreding van de genoemde artikelen een last onder dwangsom en een boete kan worden gesteld. Aangezien niet op elke overtreding van de verordeningsartikelen een last onder dwangsom of een boete moet kunnen worden gesteld, is niet ervoor gekozen om te volstaan met een verwijzing naar de verordening als geheel. Met betrekking tot de mogelijkheid om een boete op te leggen wordt nog opgemerkt dat de verordening op dit punt tussen de artikelen geen onderscheid naar hoogte van de boete maakt.

Voor de meeste artikelen op de overtreding waarvan een boete is gesteld, geldt dat zij voor zich spreken en geen toelichting behoeven. Hieronder worden slechts de artikelen toegelicht op overtreding waarvan geen boete wordt gesteld en de artikelen waarbij zonder nadere toelichting de consequenties van het opnemen in de bijlage tot vragen zouden kunnen leiden.

Artikel 67, tweede lid, noemt de artikelen op overtreding waarvan een boete moet worden gesteld. De eerste situatie is die waarin een in artikel 6, eerste lid, van de verordening genoemde financiële onderneming, in strijd met de artikelen 6 en 7 van de verordening, een PEPP-registratie heeft verkregen door middel van valse of misleidende verklaringen of op enige andere onregelmatige werkwijze. Hierover wordt het volgende opgemerkt. De verordening bevat niet een expliciet artikel, gericht aan een aanvrager, dat bepaalt dat een registratie niet door middel van valse of misleidende verklaringen of op enige andere onregelmatige werkwijze mag worden verkregen. De verklaring hiervoor zal zijn dat dit zo vanzelfsprekend is, en dat dit reeds zozeer volgt uit de algemene rechtsbeginselen, in het bijzonder de beginselen van het bestuursrecht, dat de communautaire wetgever het niet nodig heeft geacht dit uitdrukkelijk te bepalen. Gewezen wordt op artikel 8, eerste lid, onderdeel b, van de verordening, waarin wordt bepaald dat de bevoegde autoriteiten tot doorhaling van de registratie besluiten indien een PEPP-registratie is verkregen door middel van valse of misleidende verklaringen of op enige andere onregelmatige werkwijze. Hier wordt evenmin op de PEPP-aanbieder zelf een verplichting gelegd. Gevolg van een en ander is dat er niet een artikel is dat in het thans voorliggende uitvoeringsbesluit kan worden genoemd als een artikel op overtreding waarvan een boete kan worden gesteld. Daarom is ervoor gekozen om artikel 67, tweede lid, onderdeel a, te noemen als bepaling op overtreding waarvan een boete kan worden opgelegd. Strikt genomen legt artikel 67 evenwel geen verplichting op degene die een PEPP aanbiedt, maar op de lidstaten, namelijk om ervoor te zorgen dat de bevoegde autoriteiten boetes kunnen opleggen. Uitsluitend bij een zeer strikte lezing zou dan ook de gedachte kunnen ontstaan dat het noemen van artikel 67 in het thans voorliggende besluit een boete stelt op het door de wetgever niet-nakomen van de verplichting om een boete te stellen op het door middel van valse of misleidende verklaringen verkrijgen van een registratie. Het is duidelijk dat dit niet wordt bedoeld. De conclusie is dat een bestuursrechtelijke boete kan worden opgelegd aan degene die door middel van valse of misleidende verklaringen of op enige andere onregelmatige werkwijze een registratie heeft verkregen. Deze conclusie wordt nog versterkt doordat niet mede naar de aanhef van artikel 67, tweede lid, wordt verwezen, maar louter naar onderdeel a van dat artikel.

De tweede situatie die wordt beschreven in artikel 67 is die, waarin een financiële onderneming een PEPP aanbiedt onderscheidenlijk distribueert zonder daarvoor over een registratie te beschikken. Anders dan in de eerste situatie is er in dit geval wel een artikel dat de materiële norm zelf bevat: artikel 5, eerste lid van de verordening. Daarom wordt dat artikel genoemd en niet artikel 67, tweede lid, onderdeel b. In dit verband wordt opgemerkt dat artikel 5, eerste lid, zich niet richt tot een bepaalde persoon, en daardoor is gericht aan eenieder: een PEPP mag alleen worden ontwikkeld en gedistribueerd wanneer het is geregistreerd in een door EIOPA bijgehouden centraal register. Artikel 67, tweede lid, onderdeel b, verplicht daarentegen tot het geven van een mogelijkheid tot het opleggen van een boete slechts aan een in artikel 6, eerste lid, genoemde financiële onderneming die zonder registratie een PEPP ontwikkelt en distribueert. Anderen dan een financiële onderneming mogen echter überhaupt geen PEPP ontwikkelen en distribueren, ook niet met een registratie. De in artikel 67, tweede lid, onderdeel b, genoemde beperking is dan ook niet overgenomen in het thans voorliggende besluit. De boete kan dan ook eveneens worden opgelegd aan een ander dan een financiële onderneming die zonder registratie een PEPP ontwikkelt en

distribueert. Dit is overigens een bijkomende reden om in de tabel niet artikel 67, tweede lid, onderdeel b, maar artikel 5, eerste lid, te noemen.

In artikel 67, tweede lid, onderdeel c, van de verordening wordt meer dan een artikel genoemd op overtreding waarvan een boete moet worden gesteld.

Het eerste is artikel 18. Artikel 18, tweede lid, legt de verplichting op de PEPP-aanbieder "of" de PEPP-distributeur om aan potentiële PEPP-spaarders bepaalde informatie te verstrekken. Hoe dit artikellid moet worden uitgelegd, is uiteindelijk aan het Hof van Justitie. Niet uitgesloten is dat, zo lang noch de PEPP-aanbieder noch de PEPP-distributeur bedoelde informatie heeft verstrekt, de boete aan beiden kan worden opgelegd. Wanneer een van hen de informatie heeft verstrekt, is voldaan aan artikel 18, tweede lid, en kan geen boete worden opgelegd, ook niet aan degene die de informatie niet heeft verstrekt.

Artikel 18, derde lid, bepaalt dat elke PEPP-aanbieder, na een tot hem gericht verzoek, subrekeningen aanbiedt voor ten minste twee lidstaten. Artikel 18, derde lid, bepaalt dat uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van de verordening, een PEPP-aanbieder een subrekening voor alle lidstaten moet aanbieden. Conform artikel 67, tweede lid, onderdeel c, is ervoor gekozen de bepaling nu reeds op te nemen als een artikel op overtreding waarvan een boete kan worden gesteld. Men houde in het oog dat de boete op de niet-naleving van deze verplichting eerst na drie jaar na de inwerkingtreding kan worden opgelegd.

In artikel 67, tweede lid, onderdeel c, wordt verwezen naar het gehele artikel 19. De derde zin van het eerste lid van artikel 19 bevat echter geen verplichting maar bepaalt slechts dat de bijdragen en opnamen van een subrekening kunnen worden onderworpen aan afzonderlijke contractsbepalingen. Daarom is niet bepaald dat op overtreding van die bepaling een boete kan worden opgelegd.

Doordat artikel 67, tweede lid, onderdeel c, naar het gehele artikel 19 verwijst, moet ook de mogelijkheid worden geopend om een boete te stellen op overtreding van het tweede lid. Dat lid heeft met zoveel woorden betrekking op uitbesteding. Voordat wordt ingegaan op de respectieve verplichtingen in het tweede lid, wordt ingegaan op de zesde zin van dat lid. Daarin is bepaald dat, alleen de PEPP-aanbieder aansprakelijk is voor de verantwoordelijkheden onder de verordening. De partner of degene aan wie de werkzaamheden is uitbesteed, is daarvoor dus niet aansprakelijk. Het ligt voor de hand dat de zin betrekking heeft op de andere zinnen van artikel 19, tweede lid. Dat betekent dat, ook wanneer een zin van het tweede lid in het midden laat tot wie de norm zich richt, slechts de PEPP-aanbieder op naleving van de norm kan worden aangesproken, en dus dat ook slechts aan hem de boete kan worden opgelegd. Dat komt overigens overeen met hetgeen in artikel 3:18 Wft is bepaald met betrekking tot uitbesteding van de in Deel 3 genoemde werkzaamheden.

Thans wordt ingegaan op de inhoud van sommige overige regels in artikel 19, tweede lid. Dat lid bestaat uit zes zinnen. De eerste zin bepaalt dat PEPP-aanbieders ervoor kunnen zorgen dat wordt voldaan aan de in het eerste lid genoemde vereisten door een partnerschap met een andere geregistreerde PEPP-aanbieder aan te gaan. Deze zin

bevat geen verplichting, zodat met betrekking daartoe niet hoeft te worden bepaald dat op de overtreding daarvan een boete kan worden opgelegd.

Het derde artikel dat artikel 67, tweede lid, onderdeel c, noemt als artikel op overtreding waarvan een boete moet worden gesteld, is artikel 20.

Artikel 20, derde lid, bepaalt dat de PEPP-spaarder kan blijven bijdragen aan de laatst geopende subrekening. De verwijzing in artikel 67, tweede lid, onderdeel c, zal zo moeten worden begrepen dat een boete kan worden opgelegd wanneer aan de PEPP-spaarder deze mogelijkheid niet wordt geboden. Daarom is ook artikel 20, derde lid, in de tabel opgenomen. Artikel 20, derde lid, bepaalt dat de PEPP-spaarder kan blijven bijdragen aan de laatst geopende rekening. De verwijzing naar deze bepaling in artikel 67, tweede lid, onderdeel c, moet zo worden begrepen dat aan de PEPP-aanbieder een boete kan worden opgelegd wanneer hij het niet mogelijk maakt dat de PEPP-spaarder blijft bijdragen aan de laatst geopende rekening.

Artikel 20, vijfde lid, bepaalt dat, wanneer de PEPP-aanbieder niet in staat is om de opening van een nieuwe subrekening die overeenkomst met de nieuwe lidstaat van verblijf van de PEPP-spaarder te garanderen, de PEPP-spaarder in staat moet worden gesteld onmiddellijk en kosteloos van PEPP-aanbieder te veranderen en door te gaan met betalingen aan de laatst geopende subrekening. In dit verband wordt opgemerkt dat artikel 67, tweede lid, onderdeel c, bepaalt dat het mogelijk moet zijn om een boete op te leggen indien, voor zover nu van belang, de PEPP-aanbieder niet de op grond van artikel 20 vereiste informatie over de portability service heeft verstrekt. Strikt genomen bepaalt het vijfde lid van artikel 20 niet iets over te verstrekken informatie, en dus volgt uit de letter van artikel 67, tweede lid, onderdeel c, niet dat het mogelijk moet zijn op de overtreding van artikel 20, vijfde lid, een boete op te leggen. Gelet evenwel op andere artikelen op de overtreding waarvan een boete moet kunnen worden opgelegd, ligt het voor de hand te bepalen dat ook op de overtreding van het vijfde lid van artikel 20 een boete moet kunnen worden opgelegd. Anders gezegd: voor zover artikel 67, tweede lid, onderdeel c, verwijst naar artikel 20, vijfde lid, zal daaronder moeten worden verstaan dat een boete kan worden opgelegd aan de PEPP-aanbieder wanneer, ingeval hij niet in staat is om de opening van een nieuwe, kort gezegd, gelijkwaardige subrekening in de nieuwe lidstaat van verblijf aan te bieden, hij de PEPP-spaarder niet in staat stelt om onverwijld en kosteloos over te stappen naar een andere PEPP-aanbieder en te blijven bijdragen aan de laatst geopende subrekening. Daarom is ook dit lid genoemd in de tabel.

In artikel 22 is het algemene beginsel neergelegd dat bij het uitvoeren van distributieactiviteiten de PEPP-aanbieders en PEPP-distributeurs steeds eerlijk, billijk en professioneel in het beste belang van hun cliënten moeten handelen. Deze norm kan worden beschouwd als opmaat voor de artikelen die volgen in de verordening. Doordat deze norm onvoldoende scherp is geformuleerd zou het in strijd zijn met het legaliteitsbeginsel als het mogelijk wordt op de overtreding hiervan een boete op te leggen. De norm is dan ook niet opgenomen in de tabel.

Artikel 25, eerste lid, eerste zin bepaalt dat PEPP-aanbieders zorgen voor bepaalde procedures met betrekking tot een PEPP voordat het onder PEPP-cliënten wordt gedistribueerd. De tweede zin bepaalt dat het productgoedkeuringsproces evenredig is en past bij de aard van het PEPP. Doordat deze norm onvoldoende scherp is geformuleerd zou het in strijd zijn met het legaliteitsbeginsel als het mogelijk wordt op

de overtreding hiervan een boete op te leggen. De tweede zin is dan ook niet opgenomen in de tabel. De derde tot en met zesde zin geven nadere regels voor het productgoedkeuringsproces, en zijn in de tabel opgenomen. Het tweede lid richt zich niet tot een bepaald persoon en behoeft niet in de tabel te worden opgenomen.

Artikel 33, eerste lid, legt op de PEPP-aanbieder of de PEPP-distributeur de verplichting om aan een toekomstige PEPP-spaarder bepaalde informatie te geven en is daarom opgenomen in de tabel. Net als in artikel artikel 18, tweede lid, wordt de verplichting gelegd op de PEPP-aanbieder "of" de PEPP-distributeur. Ook hier geldt dat het aan het uiteindelijk Hof van Justitie is hoe dit artikellid moet worden uitgelegd. Niet uitgesloten is dat, zo lang noch de PEPP-aanbieder noch de PEPP-distributeur bedoelde informatie heeft verstrekt, de boete aan beiden kan worden opgelegd. In dit verband wordt gewezen op artikel 19, tweede lid, laatste zin, waarin is bepaald dat alleen de PEPP-aanbieder als enige aansprakelijk is voor de verantwoordelijkheden uit hoofde van de verordening. Die bepaling is opgenomen in een artikel betreffende partnerschap. Hieruit - zou a contrario kunnen worden afgeleid dat, nu artikel 33 een dergelijke regel niet bevat, beiden aansprakelijk kunnen zijn voor een overtreding van artikel 33. Wanneer een van hen de informatie heeft verstrekt, is voldaan aan artikel 33, eerste lid, en kan geen boete worden opgelegd, ook niet aan degene die de informatie niet heeft verstrekt

Afdeling V bestaat uit artikel 40, dat bepaalt wat er moet worden gerapporteerd aan de nationale autoriteiten. Het eerste lid bevat algemene bepalingen, maar is toch voldoende scherp geformuleerd om te kunnen worden opgenomen in de tabel. Het tweede bepaalt welke informatie de bevoegde autoriteiten kunnen opvragen, en het derde en vierde lid werken het eerste lid uit. Strikt genomen geven deze leden een bevoegdheid aan de bevoegde autoriteiten en leggen zij geen verplichting op de PEPP-aanbieder. Toch zijn deze leden opgenomen in de tabel als artikelen op overtreding waarvan een boete kan worden opgelegd. Dit moet aldus worden verstaan dat de boete kan worden opgelegd wanneer de PEPP-aanbieder de informatie niet aan de bevoegde autoriteiten geeft die deze hebben verlangd. Het vierde tot en met het zesde lid leggen weer een verplichting rechtstreeks op de PEPP-aanbieder, zodat deze in de tabel zijn opgenomen.

Artikel 44, eerste lid, bepaalt, dat, indien de PEPP-aanbieder meer dan een beleggingsoptie aanbiedt, de PEPP-spaarder na vijf jaar voor een andere beleggingsoptie moet kunnen kiezen. Dit lid legt in wezen een verplichting op de PEPP-aanbieder om die keuze mogelijk te maken. Daarom is dit lid opgenomen in de tabel.

Artikel 48, tweede lid, bepaalt dat voor de aanstelling van de bewaarder en de uitvoering van zijn toezichtstaken hoofdstuk V van de icbe-richtlijn van overeenkomstige toepassing is.⁴ In dit verband wordt opgemerkt dat artikel 48 niet alleen wordt genoemd in artikel 67, tweede lid, onderdeel c, maar ook in onderdeel d van dat artikel, namelijk zover de bewaarder zijn toezichtstaken niet heeft vervuld. Een boete kan worden opgelegd, niet alleen aan de PEPP-aanbieder, maar ook aan de bewaarder.

⁴ Richtlijn 2009/75/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) (PbEU 2009, L 302).

Artikel 67, aanhef en derde lid, onderdeel e, bepaalt dat ten minste een boete die kan oplopen tot 10% van de jaaromzet moet kunnen worden opgelegd. Ook dit onderdeel geldt voor alle in het tweede lid opgenomen artikelen van de verordening. Het onderdeel is uitgevoerd doordat alle artikelen zijn gerangschikt in de derde boetecategorie. Hierdoor is het reeds bestaande artikel 1:82, tweede lid, Wft, van toepassing. In dat Wft-artikel is bepaald dat, in afwijking van artikel 1:81 Wft, de bestuurlijke boete voor een afzonderlijke overtreding van een voorschrift gerangschikt in de derde categorie ten hoogste bedraagt 10% van de netto-omzet van de overtreder in het boekjaar voorafgaande aan de beschikking waarmee de bestuurlijke boete wordt opgelegd, *indien dit meer is dan het ingevolge artikel 1:81, tweede of derde lid, Wft toepasselijke maximumbedrag*. Dat is dus € 5.000.000 bij de eerste overtreding en € 10.000.000 bij recidive of – op grond van het derde lid – een hoger maximum. In artikel 67, derde lid, aanhef en onderdeel e, van de verordening staat niet de beperking dat het omzetgerelateerde maximum van toepassing is op ondernemingen met een netto-omzet van meer dan honderd miljoen euro. Uit dat onderdeel vloeit voort dat de bevoegde autoriteiten de in onderdeel d bedoelde boeten tot maximaal 10% van de totale jaaromzet moeten kunnen opleggen, ongeacht of de onderneming een netto-omzet van meer dan honderd miljoen euro heeft of niet. Toch is met artikel 1:82, tweede lid, Wft, de verordeningsbepaling correct uitgevoerd. Met betrekking tot het geconsolideerde gedeelte is in de toelichting op artikel 1:82 Wft destijds opgemerkt dat op grond van dat artikel bij overtreding van voorschriften die gerangschikt zijn in de derde categorie in bepaalde gevallen in plaats van het maximum van vijf miljoen euro een maximum voor de bestuurlijke boete van 10% van de netto-omzet van de overtreder geldt. Dit maximum geldt als 10% van de netto-omzet van de overtreder meer is dan het maximumbedrag dat voor de overtreding geldt. Los van de gevallen waarvoor een maximum is bepaald op grond van artikel 1:81, derde lid, Wft zal het gaan om het maximumbedrag van vijf miljoen euro. Het omzetgerelateerde maximum is daarmee van toepassing op ondernemingen met een netto-omzet van meer dan vijftig miljoen euro. Indien echter op grond van artikel 1:81, derde lid, een ander maximumbedrag voor de overtreding geldt, zal de omzetgerelateerde boete pas in beeld komen als 10% van de netto-omzet van de overtreder hoger is dan dat maximum.⁵ Uit de zojuist aangehaalde passage in de memorie van toelichting op artikel 1:82 Wft blijkt evenwel dat die beperking niet relevant is. Ook wanneer de omzet van een onderneming lager is dan vijftig miljoen euro, kan de AFM een boete opleggen die gelijk is aan 10% van de jaaromzet, maar dan als nominaal bedrag en niet uitgedrukt als percentage van de jaaromzet. Voor de hoogte van het bedrag maakt dat geen verschil. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de zojuist aangehaalde memorie van toelichting betrekking had op het oude artikel 1:82.⁶ Het oude artikel bepaalde dat het maximum geldt als 10% van de netto-omzet van de overtreder meer is dan *tweemaal* het maximumbedrag dat voor de overtreding geldt, waardoor het omzetgerelateerde maximum van toepassing was op ondernemingen met een netto-omzet van meer dan *honderd* miljoen euro. Dat maakt evenwel geen verschil voor de conclusie dat met artikel 1:82, tweede lid, Wft, artikel 67, derde lid, onderdeel e, correct is uitgevoerd.

De omzetgerelateerde boete kan niet worden opgelegd bovenop de maximumboete van vijf miljoen euro, maar slechts in plaats daarvan. De boete kan oplopen tot 10% van de jaaromzet, ook als dat zou leiden tot een boete van meer dan vijf miljoen euro. Er moet

⁵ Kamerstukken II 2015/16, 34 555, nr. 3, p. 29.

⁶ Gewijzigd bij de Herstelwet financiële markten 2020, *Stb.* 2020, 350.

van worden uitgegaan dat in artikel 67, derde lid, onderdeel e, van de verordening de netto-omzet is bedoeld, zoals overigens ook staat in artikel 1:82 Wft.

ARTIKEL II

Dit artikel regelt de inwerkingtreding. Het voornemen bestaat het besluit zo snel mogelijk in werking te laten treden.

De Minister van Financiën,

BIJLAGE. TRANSPONERINGSTABEL

Artikel van de verordening	Uitvoering
1 tot en met 36 en 37 leden 1 en 2	Deze artikelen hebben rechtstreekse werking en behoeven daarom geen uitvoering
37 lid 3	Lidstaadoptie waarvan geen gebruik wordt gemaakt
38 tot en met 50	Deze artikelen hebben rechtstreekse werking en behoeven daarom geen uitvoering
51 lid 1	Artikel 1:25c Wft in samenhang met artikel 3 lid 1 Besluit
51 lid 2, 52 en 53	Deze artikelen hebben rechtstreekse werking en behoeven daarom geen uitvoering
54	Lidstaadoptie waarvan geen gebruik wordt gemaakt
55 tot en met 57 en 58 leden 1 en 2	Deze artikelen hebben rechtstreekse werking en behoeven daarom geen uitvoering
58 lid 3	Lidstaadoptie waarvan geen gebruik wordt gemaakt
59 tot en met 61	Deze artikelen hebben rechtstreekse werking en behoeven daarom geen uitvoering
62	Artikel 1:25 lid 3 Wft in samenhang met de artikelen 1 tot en met 2e Besluit
63 tot en met 66	Deze artikelen hebben rechtstreekse werking en behoeven daarom geen uitvoering
67	De handhavings- en onderzoeksbevoegdheden volgen reeds uit de artikelen 1:74, 1:75, 1:79 lid 1, onderdeel b, 1:80 lid 1, onderdeel b, en 1:81 Wft in samenhang met hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht, in samenhang met de artikelen 4, 5 en 7 en bijlagen 1 en 2 Besluit
68 tot en met 74	Deze artikelen hebben rechtstreekse werking en behoeven daarom geen uitvoering